

W poradniku znajdziesz informacje dotyczące:

1. Rozvodu a separacji
2. Alimentów na dzieci
3. Władzy rodzicielskiej
4. Kontaktów z dziećmi

Caritas Diecezji Łowickiej w 2021 roku realizuje na podstawie umowy z Powiatem Łowickim zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa obywatelskiego

ul. Podrzeczna 30

(siedziba Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnospr.)

od poniedziałku do piątku w godz:
8.00 - 12.00 – poradnictwo obywatelskie
12.00 – 16.00- pomoc prawna

Umówienie terminu wizyty dokonuje się telefonicznie pod numerem telefonu 0468115318,

w dni powszednie w godzinach 8.00-15.30 lub drogą

e-mailową: dorota.kirej@powiatlowicki.pl

Nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie przysługuje osobie uprawnionej, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Osoba uprawniona, przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, składa pisemne oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

Zarówno rozwód jak i separacja następują na podstawie orzeczenia sądu. O ile jednak rozwód ma na celu definitywne rozwiązanie małżeństwa (małżeństwo przestaje istnieć), o tyle separacja prowadzi do swobodnego „zawieszenia” małżeństwa nie przekreślając szans na powrót małżonków do wspólnego pożycia. Separacja daje małżonkom czas na naprawę małżeństwa.

Zasadnicze różnice między rozwodem a separacją:

1. Po orzeczeniu rozwodu można zawrzeć nowy związek małżeński. W czasie separacji jest to niemożliwe, gdyż małżeństwo dalej istnieje. Separacja nie przekreśla szans na kontynuowanie małżeństwa. Jeżeli bowiem strony wniosą o uchylenie separacji, wówczas małżeństwo będzie trwało nadal na takich samych zasadach jak przed orzeczeniem separacji.

2. Separację łatwiej jest uzyskać w sądzie. Dla uzyskania rozwodu konieczne jest bowiem wykazanie przed sądem, że nastąpił trwały i zupełny rozkład pożycia małżeńskiego (ustala między małżonkami więź fizyczna, gospodarcza i emocjonalna). Aby uzyskać separację wystarczy tylko udowodnić, że rozkład pożycia małżeńskiego stron jest zupełny. Co więcej o orzeczenie separacji może wystąpić także małżonek wyłącznie winny rozpadu pożycia małżeńskiego. Przy rozwodzie jest to niedopuszczalne.

3. Po orzeczeniu rozwodu małżonek będzie mógł wrócić do swojego dawnego nazwiska. W przypadku separacji jest to niemożliwe.

4. Zarówno w przypadku rozwodu jak i separacji, aby sąd zajął się sprawą należy uiścić opłatę sądową, która jest stała i wynosi 600 zł. Jeżeli jednak o separację zgodnie wystąpią oboje małżonkowie wówczas opłata wynosi jedynie 100 zł.

UWAGA!!! Zniesienie separacji również wymaga orzeczenia sądu i podlega opłacie stałej w wysokości 100 zł.

Obowiązek alimentacyjny jest to obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania.

W pierwszej kolejności obowiązek alimentacyjny **obciąża rodziców dziecka**. Obowiązek alimentacyjny może jednak obciążać również innych niż rodzice członków rodziny dziecka, tj. krewnych w linii prostej (dziadków) oraz rodzeństwo.

UWAGA!!! Obowiązek alimentacyjny osób zobowiązanych w dalszej kolejności powstaje dopiero wówczas, gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności albo gdy osoba ta nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami.

Wysokość alimentów zależy od uzasadnionych potrzeb dziecka i możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do ich płacenia. Zawsze będą one uzależnione od okoliczności konkretnej sprawy. Co więcej raz ustalona wysokość alimentów może ulegać wielokrotnej zmianie z uwagi na zmianę potrzeb dziecka (wiek dziecka, choroby itp.) czy też możliwości uzyskiwania dochodów przez zobowiązanego do płacenia alimentów (np. utrata możliwości wykonywania pracy).

Rodzice zobowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Wiek dziecka nie przesądza o istnieniu bądź nieistnieniu obowiązku alimentacyjnego. Istotne są możliwości dziecka do samodzielnego utrzymania się, dochody z jego majątku, a także niedostatek. Obowiązek alimentacyjny istnieje więc nawet, jeśli dziecko ukończyło 18 lat, ale uczy się nadal i nie ma żadnych własnych źródeł dochodu. Rodzice mogą jednak uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

WŁADZA RODZICIELSKA

Dzieci pozostają aż do pełnoletności pod władzą rodzicielską rodziców. Władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom i obejmuje obowiązek i prawo rodziców do wykonywania pieczy nad osobą i majątkiem dziecka oraz do wychowywania dziecka. Każdy z rodziców jest zobowiązany i uprawniony do jej wykonywania. W przypadku jednak istotnych spraw dziecka rodzice zobowiązani są do podjęcia decyzji wspólnie. Jeżeli rodzice nie mogą dojść do porozumienia, wówczas kwestie sporne rozstrzyga sąd.

Jeżeli rodzice nieprawidłowo wykonują władzę rodzicielską, w szczególności poprzez zaniechanie obowiązków wychowawczych, wówczas sąd może **ograniczyć im władzę rodzicielską nad dzieckiem**. Wydając rozstrzygnięcie zasadnicze znaczenia dla sądu ma zawsze dobro dziecka.

Ograniczenie władzy rodzicielskiej może polegać na:

- zobowiązaniu rodziców oraz małoletniego do określonego postępowania lub skierować rodziców do placówek albo specjalistów zajmujących się terapią rodzinną, poradnictwem lub świadczących rodzinie inną stosowną pomoc
- określeniu jakie czynności nie mogą być przez rodziców dokonywane bez zezwolenia sądu
- poddaniu wykonywania władzy rodzicielskiej stałemu nadzorowi kuratora sądowego
- zarządzeniu umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej
- powierzeniu zarządu majątkiem dziecka ustanowionemu w tym celu kuratorowi

Jest to najsurowszy środek ingerencji sądu w stosunki między rodzicami a dziećmi. Na skutek pozbawienia władzy rodzicielskiej rodzice całkowicie tracą tę władzę.

O pozbawieniu rodziców władzy rodzicielskiej sąd może orzec z uwagi na:

- trwałą przeszkodę w jej wykonywaniu
- nadużywanie tej władzy
- rażące zaniechanie obowiązków względem dziecka

Z wnioskiem o ograniczenie bądź pozbawienie władzy rodzicielskiej może wystąpić do sądu każdy z rodziców. Ponadto postępowanie może zostać wszczęte z urzędu, np. na skutek interwencji pedagoga szkolnego. Sądem właściwym do rozpoznania sprawy jest sąd rejonowy miejsca zamieszkania dziecka. Wniosek jest zwolniony z opłat sądowych.

Władza rodzicielska a rozwód:

W wyroku orzekającym rozwód sąd zobowiązany jest do rozstrzygnięcia o władzy rodzicielskiej nad wspólnym małoletnim dzieckiem obojga małżonków. Sąd może powierzyć wykonywanie władzy rodzicielskiej jednemu z rodziców, jednocześnie ograniczając tę władzę drugiemu rodzicowi do określonych uprawnień i obowiązków w stosunku do dziecka. Na zgodny wniosek rodziców sąd może pozostawić władzę rodzicielską obojgu rodzicom. Dotyczy to sytuacji, gdy w trakcie rozwodu małżonkowie przedstawili porozumienie o sposobie wykonywania przez nich władzy rodzicielskiej i porozumienie to jest zgodne z dobrem dziecka.

KONTAKTY Z DZIEĆMI

Rodzice oraz ich dziecko mają prawo i obowiązek utrzymywania ze sobą kontaktów. Kontakty z dzieckiem obejmują w szczególności przebywanie z nim (odwiedziny, spotkania, zabieranie dziecka poza miejsce jego stałego pobytu), bezpośrednie porozumiewanie się, utrzymywanie korespondencji, czy też porozumiewanie się na odległość (poprzez rozmowy telefoniczne, sms-y, pocztę elektroniczną).

Ustalenie sposobu utrzymywania kontaktów:

Jeśli dziecko stale przebywa u jednego z rodziców, sposób utrzymywania kontaktów z nim rodzice określają wspólnie. W przypadku braku porozumienia między rodzicami kwestię kontaktów z dzieckiem rozstrzyga sąd. Z wnioskiem o ustalenie sposobu utrzymywania kontaktów z dzieckiem może wystąpić każde z rodziców.

Wniosek o uregulowanie kontaktów z dzieckiem należy złożyć w sądzie rejonowym właściwym ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. Opłata sądowa od wniosku jest stała i wynosi 40 zł.

Rozwód a kontakty z dzieckiem:

W wyroku rozwodowym sąd jest zobowiązany do rozstrzygnięcia o sposobie kontaktów rodziców z dzieckiem. W przypadku zgody rodziców, sąd może jednak ograniczyć się do uwzględnienia zawartego przez nich porozumienia, o ile porozumienie to jest zgodne z dobrem dziecka.

Władza rodzicielska a kontakty z dzieckiem:

Prawo i obowiązek utrzymywania kontaktów z dzieckiem przysługuje rodzicom niezależnie od władzy rodzicielskiej. Nawet w przypadku pozbawienia, czy też ograniczenia władzy rodzicielskiej, rodzicom w dalszym ciągu przysługuje prawo do utrzymywania kontaktów z dzieckiem.

Ograniczenie bądź zakaz utrzymywania kontaktów z dzieckiem:

Sąd może ograniczyć utrzymywanie kontaktów rodziców z dzieckiem, jednakże jedynie w sytuacji, gdy wymaga tego dobro dziecka. Ograniczenie kontaktów może w szczególności polegać na ustanowieniu przez sąd:

- zakazu spotykania się z dzieckiem
- zakazu zabierania dziecka poza miejsce jego stałego pobytu
- zezwolenia na spotykanie się z dzieckiem tylko w obecności drugiego z rodziców albo opiekuna, kuratora sądowego lub innej osoby wskazanej przez sąd
- ograniczeniu kontaktów do określonych sposobów porozumiewania się na odległość
- zakazu porozumiewania się na odległość

Jeżeli utrzymywanie kontaktów rodziców z dzieckiem poważnie zagraża dobru dziecka lub je narusza, wówczas sąd może całkowicie zakazać ich utrzymywania.